

Na temelju članka 12. stavka (3) točke c) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 10/12) i članka 193. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući u postupku ocjene usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori, pokrenutom na temelju Zahtjeva Federalnog ministarstva financija za odobrenje državne potpore u obliku garancije korisniku Javnom poduzeću Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo za kreditno zaduženje u svrhu realizacije projekta "Izgradnja bloka 7-450 MW TE Tuzla", Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine na 73. sjednici, održanoj 23. srpnja 2018. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da državna potpora sadržana u zahtjevu za odobrenje državne potpore u obliku garancije korisniku Javnom poduzeću Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo za kreditno zaduženje u svrhu realizacije projekta "Izgradnja bloka 7-450 MW TE Tuzla" nije državna potpora u smislu Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.
2. Ovo Rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

1. Zahtjev za pokretanje postupka

Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je 11.7.2018. godine, pod brojem UP/I 03-26-1-42/18, Zahtjev Federalnog ministarstva financija, akt broj 06-14-3-4459/18 od 10.7.2018., za odobrenje državne potpore u obliku garancije korisniku Javnom poduzeću Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu: JP Elektroprivreda BiH) za kreditno zaduženje u svrhu realizacije projekta "Izgradnja bloka 7-450 MW TE Tuzla". Uz Zahtjev, podnositelj je dostavio:

- popunjeni obrazac za prijavu programa državne potpore u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Prijavni obrazac) i u elektroničkom obliku (CD) sljedeće dokumente:
- Sporazum o kreditnoj liniji između Javnog poduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo kao zajmoprimatelja i Izvozno-uzovne banke Kine kao zajmodavatelja, broj 1530002052017210002 od 27.11.2017. (na engleskom jeziku);
- Plan poslovanja JP-a Elektroprivreda BiH za razdoblje 2017.-2019.;
- Studija izvodivosti: Izgradnja bloka 7 u Termoelektrani Tuzla (*Delphos International*, Washington DC, USA) (u daljnjem tekstu: Studija izvodivosti);
- Izvješće Tima za pregovore o kreditu Izvozno-uzovne banke Kine uz Garanciju FBiH za financiranje projekta "Izgradnja bloka 7-450 MW TE Tuzla";
- Nacrt ugovora o garanciji za zajam Javnom poduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo kod Izvozno-uzovne banke Kine između Federacije BiH, koju zastupa Federalno ministarstvo financija (davatelj garancije), i JP-a Elektroprivreda BiH (zajmoprimatelj) (verzija za potpis) (u daljnjem tekstu: Nacrt ugovora o izdavanju garancije između Federalnog ministarstva financija i JP-a Elektroprivreda BiH);
- Nacrt ugovora o garanciji Federacije BiH koja se odnosi na kreditnu liniju koju je Javnom poduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo odobrila Izvozno-uzovna banka Kine između

Federalnog ministarstva financija, kao davatelja garancije u ime Federacije BiH, i Izvozno-uzovne banke Kine, kao korisnika (u daljnjem tekstu: Nacrt ugovora o garanciji između Federalnog ministarstva financija i Izvozno-uzovne banke Kine);

- Nacrt MEMO-a Federalnog ministarstva financija;
- Zaključak Vlade Federacije BiH o prihvatanju izvješća Tima za pregovore o kreditu, V. broj 861/2018 od 5.7.2018.;
- Zaključak Vlade Federacije BiH o prihvatanju izvješća Tima za pregovore o kreditu, V. broj 1545/2017 od 24.11.2017.;
- finansijska izvješća JP-a Elektroprivreda BiH za 2016. godinu;
- Nacrt odluke Vlade Federacije BiH o izdavanju garancije Federacije Bosne i Hercegovine u korist Izvozno-uzovne banke Kine za kreditno zaduženje Javnog poduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu: Nacrt odluke Vlade Federacije BiH o izdavanju garancije);
- Nacrt odluke o odobravanju Odluke o izdavanju garancije Federacije Bosne i Hercegovine u korist Izvozno-uzovne banke Kine za kreditno zaduženje Javnog poduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu: Nacrt odluke o odobravanju Odluke o izdavanju garancije);
- Nacrt odluke o davanju prethodne suglasnosti za kreditno zaduženje Javnog poduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo kod Izvozno-uzovne banke Kine za projekt "Izgradnja bloka 7-450 MW TE Tuzla" (u daljnjem tekstu: Nacrt odluke o davanju prethodne suglasnosti).

U smislu članka 14. stavka (1) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon), Federalno ministarstvo financija svojim je aktom dalo konzultativno mišljenje, broj 06-14-3-4459/18 od 10.7.2018., o prijavi državne potpore od Federalnog ministarstva financija za izdavanje garancije Federacije BiH JP-u Elektroprivreda BiH za kreditno zaduženje u svrhu realizacije projekta "Izgradnja bloka 7-450 MW TE Tuzla", te uz to mišljenje Vijeću dostavilo Prijavni obrazac i navedene priloge, shodno odredbi članka 12. stavka (2) Zakona.

Uvidom u podneseni zahtjev Vijeće je utvrdilo da je navedena prijava nepravilna jer su dostavljeni dokumenti u elektroničkom obliku (CD), što nije u skladu s člankom 2. stavkom (4) Odluke o postupcima i obrascima za podnošenje obavijesti o državnoj potpori i praćenju državne potpore ("Službeni glasnik BiH", broj 64/13) i člankom 5. stavkom (2) Uredbe o načinu i procedurama prijavljivanja državne potpore u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 104/13), kojim je propisano da je davatelj državne potpore dužan uz podnesenu prijavu (obavijest) priložiti svu potrebnu dokumentaciju ili njene ovjerene preslike kojima se potvrđuje ispravnost podataka navedenih u prijavi, te je podnositelj prijave, u cilju otklanjanja nepravilnosti, dužan dostaviti Vijeću sve dokumente koje je dostavio na CD-u kao izvornike ili ovjerene preslike. Također je iz navedenog Prijavnog obrasca i prateće dokumentacije zaključeno da je navedena prijava i nepotpuna jer ne sadrži sve dokumente potrebne za njenu ocjenu i donošenje odluke u skladu s člankom 12. Zakona, te je od Federalnog ministarstva financija, aktom broj UP/I 03-26-1-42-1/18 od 13.7.2018., zatražena dopuna prijave.

Podnositelj Zahtjeva je 20.7.2018. dostavio Vijeću dopunu dokumentacije za prijavu državne potpore, akt broj 06-14-3-4459/18 od 19.7.2018., u kojoj su dostavljeni sljedeći dokumenti:

- aktualni izvadak iz sudskog registra, broj 065-0RegZ-18-004798 od 14.6.2018.;
- Sporazum o kreditnoj liniji između Javnog poduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo kao zajmoprimatelja i Izvozno-uvozne banke Kine kao zajmodavatelja, broj 1530002052017210002 od 27.11.2017. (preslika prijevoda ovjerenog tumača s engleskog jezika) (u daljnjem tekstu: Sporazum o kreditnoj liniji);
- Ugovor o inženjeringu, nabavi i izgradnji bloka 7-450 MW u TE Tuzla između JP-a Elektroprivreda BiH i konzorcija *China Gezhouba Group Company Limited*, Peking, Kina (lider) i GEDI - *Guandong Electric power Design Institute*, Kina (član konzorcija) (u daljnjem tekstu: EPC ugovor);
- bilanca stanja JP-a Elektroprivreda BiH za 2017. godinu;
- bilanca uspjeha JP-a Elektroprivreda BiH za 2017. godinu;
- Zaključak Vlade Federacije BiH o prihvatanju izvješća Tima za pregovore o kreditu, V. broj 861/2018 od 5.7.2018.;
- Odluka o donošenju Plana poslovanja JP-a Elektroprivreda BiH za razdoblje 2017.-2019. godine, broj SD-36810/16-44/2 od 30.12.2016.;
- Metodologija izračuna visine državne potpore u postupku izdavanja garancije za JP Elektroprivreda BiH Federalnog ministarstva financija (u daljnjem tekstu: Metodologija Federalnog ministarstva financija).

Vijeće je, po službenoj dužnosti, pribavilo od JP-a Elektroprivreda BiH sljedeće dokumente:

- Sporazum o kreditnoj liniji između Javnog poduzeća "Elektroprivreda Bosne i Hercegovine" d. d. Sarajevo kao zajmoprimatelja i Izvozno-uvozne banke Kine kao zajmodavatelja, broj 1530002052017210002 od 27.11.2017. (na engleskom jeziku);
- Ugovor o kreditu br. 44199 od 30.10.2013. između JP "Elektroprivreda BiH" i Evropske banke za obnovu i razvoj - EBRD.

Također, Vijeće je, po službenoj dužnosti, sa službene internetske stranice Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji BiH (u daljnjem tekstu: FERK): www.ferk.ba pribavilo sljedeće dokumente:

- Pravilnik FERK-a za izdavanje dozvola, broj 01-07-1178-02/16 od 16. 12. 2016.;
- Dozvolu FERK-a za rad - Licenciju (proizvodnja električne energije) JP-u Elektroprivreda BiH, broj 06-03-734/32/12 od 18.12.2012.;
- Dozvolu FERK-a za rad - Licenciju (za opskrbu električnom energijom I. reda) JP-u Elektroprivreda BiH, broj 06-03-755/143/16 od 16.12.2016.;
- Dozvolu FERK-a za rad - Licenciju za obavljanje elektroprivredne djelatnosti distribucije električne energije, broj 06-03-735/33/12 od 18.12.2012.;
- Odluku FERK-a o davanju suglasnosti JP-u Elektroprivreda BiH za prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge, broj 01-07-304-01/18 od 27.2.2018.

2. Primijenjeni propisi

Osim Zakona, Vijeće je u postupku uzelo u obzir propise Bosne i Hercegovine i propise Europske unije. Mjerodavni primijenjeni propisi Bosne i Hercegovine su: Uredba o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/18), Uredba o

uvjetima za dodjelu državne potpore u obliku naknade za obavljanje i pružanje javnih usluga gospodarskim subjektima kojima je povjerenje obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/18), Zakon o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13 i 94/15), Pravilnik o pratećoj dokumentaciji i informacijama potrebnim u proceduri donošenja odluke o izdavanju garancije Federacije Bosne i Hercegovine i postotku premije i provizije za izdavanje garancije ("Službene novine Federacije BiH", br. 14/08 i 45/18), Odluka Vlade Federacije BiH o utvrđivanju davatelja javne/univerzalne usluge i rezervnog opskrbljivača ("Službene novine Federacije BiH", broj 84/14), Pravilnik FERK-a za izdavanje dozvola, broj 01-07-1178-02/16 od 16.12.2016., Dozvola za rad - Licencija (proizvodnja električne energije) JP-u Elektroprivreda BiH, broj 06-03-734/32/12 od 18.12.2012., Dozvola FERK-a za rad - Licencija (za opskrbu električnom energijom I. reda) JP-u Elektroprivreda BiH, broj 06-03-755/143/16 od 16.12.2016., Dozvola za rad - Licencija za obavljanje elektroprivredne djelatnosti distribucije električne energije, broj 06-03-735/33/12 od 18.12.2012., Odluka FERK-a o davanju suglasnosti JP-u Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo za prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge, broj 01-07-304-01/18 od 27.2.2018.

U skladu s odredbom članka 4. stavka (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH, kojom je propisano da se državna potpora dodjeljuje ako program ili pojedinačni projekt državne potpore ispunjava uvjete iz te uredbe i članka 71. stavka 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 5/08) (u daljnjem tekstu: SSP), Vijeće je obvezano, prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne potpore, na primjenu ne samo prava Bosne i Hercegovine nego i na odgovarajuću primjenu načina i kriterija i uvjeta koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH, Vijeće je propisana obveza primjene navedenih kriterija i uvjeta odredbom članka 71. stavka 1. točke c) SSP-a, koji glasi: *Tržišno natjecanje i druge ekonomske odredbe* "1. Sljedeće je nespojivo s propisnim funkcioniranjem ovoga Sporazuma, u mjeri u kojoj može utjecati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna potpora kojom se narušava ili prijeti narušavanju tržišnog natjecanja davanjem prednosti određenim poduzećima ili određenim proizvodima.", te stavkom 2. istoga članka koji glasi: "2. Svaka praksa suprotna ovome članku ocjenjivat će se na temelju kriterija koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici, posebno čl. 81., 82., 86. i 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako odredbom članka 137. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH nisu detaljno obrazloženi navedeni kriteriji i uvjeti za dodjelu državne potpore u obliku garancija, Vijeće je u konkretnom slučaju, u svrhu usporedbe, shodno članku 71. stavak 2. SSP-a, uzelo u obzir i sljedeće propise Europske unije koji se odnose na specifične instrumente za dodjelu državne potpore, prije svega u obliku garancija:

- Obavijest Komisije o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora o Europskoj zajednici u području državne potpore u obliku garancija ("Službeni list Europske unije", serija C, broj 155, 20.6.2008.) [u daljnjem tekstu: Obavijest Komisije (2008/C 155/02)].

3. Utvrđivanje činjenica

Na temelju dostavljenih podataka, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

3.1. JP Elektroprivreda BiH - status, vlasnička struktura, djelatnost i poslovanje

Gospodarski subjekt JP Elektroprivreda BiH upisan je sudskom registru Općinskog suda u Sarajevu i pod matičnim brojem subjekta upisa (MBS): 65-02-0017-11, JIB: 4200225150005, kao dioničko društvo sa sjedištem u Sarajevu, Vilsonovo šetalište broj 15.

Osnovni kapital JP-a Elektroprivreda BiH iznosi 2.236.964.411,00 KM i podijeljen je na 31.506.541 redovnu dionicu, od čega je 90,369% kapitala u vlasništvu Federacije BiH, a 9,631% vlasništva imaju privatni investicijski fondovi (PIF-ovi) i mali individualni dioničari.

Vlada Federacije BiH je Uredbom o primjeni ovlasti u gospodarskim društvima s učešćem državnog kapitala iz nadležnosti Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 44/15) propisala da Vlada Federacije BiH neposredno ili putem Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije u JP-u Elektroprivreda BiH primjenjuje ovlasti po osnovi učešća državnog kapitala u navedenom poduzeću.

JP Elektroprivreda BiH obavlja prije svega elektroprivredne djelatnosti: proizvodnju električne energije, distribuciju električne energije, opskrbu električnom energijom, trgovinu električnom energijom i druge djelatnosti utvrđene Statutom radi stjecanja dobiti, kao i elektroprivredne djelatnosti koje poduzeće obavlja kao javne usluge: proizvodnju električne energije, distribuciju električne energije i opskrbu električnom energijom, te druge djelatnosti pobliže opisane u sudskom registru kod subjekta upisa JP-a Elektroprivreda BiH.

U sklopu elektroprivrednih djelatnosti, organizirane su podružnice JP-a Elektroprivreda BiH, i to: Termoelektrana "Kakanj" - Kakanj, Termoelektrana "Tuzla" - Tuzla, Hidroelektrane na Neretvi - Jablanica, Elektrodistribucija Bihać, Elektrodistribucija Mostar, Elektrodistribucija Sarajevo, Elektrodistribucija Tuzla i Elektrodistribucija Zenica.

JP Elektroprivreda BiH je 100%-tni vlasnik kapitala sedam rudnika ugljena u FBiH, i to:

- Rudnik mrkog ugljena "Kakanj" d.o.o. Kakanj; Rudnik mrkog ugljena "Breza" d.o.o. Breza; Rudnik ugljena "Gračanica" d.o.o. Gornji Vakuf - Uskoplje; Rudnik mrkog ugljena "Abid Lolić" d.o.o. Travnik - Bila; Rudnici ugljena "Kreka" u Tuzli, d.o.o.; Rudnik mrkog ugljena "Đurdevik" u Đurdeviku, d.o.o.; Rudnik mrkog ugljena "Zenica" d.o.o. Zenica.

Prema bilanci uspjeha za razdoblje 2015.-2017. godine, ukupna neto dobit JP-a Elektroprivreda BiH u 2015. godini iznosi 3.635.753 KM, u 2016. godini iznosi 9.496.904 KM, a u 2017. godini 412.376 KM. Također, iz bilance uspjeha vidi se da JP Elektroprivreda BiH u kontinuitetu ostvaruje stabilne prihode od prodaje, koji su se u protekle tri godine prosječno kretali oko 1 milijarde KM (1.022.775.094 KM).

Iz podataka navedenih u bilanci stanja za razdoblje 2015.-2017. godine vidi se bilančna snaga kompanije kroz imovinu u visini od oko 3,4 milijarde KM, koja je najvećim dijelom (oko 88%) financirana iz vlastitih sredstava. Praktično je JP Elektroprivreda BiH bez zaduženja i sva zaduženja se odnose na kredite kod međunarodnih financijskih institucija.

Prema financijskim pokazateljima poslovanja JP-a Elektroprivreda BiH za protekle dvije godine (2016. i 2017.), očitava se sljedeće:

POKAZATELJ	2017.	2016.
Prosječan broj zaposlenika na osnovi sati rada	4.566	4.709

Ukupna aktiva	4.502.975.787 KM	4.506.536.718 KM
Kapital društva	2.989.491.676 KM	2.994.283.793 KM
Dugoročne obveze	121.320.370 KM	140.391.634 KM
Kratkoročne obveze	83.787.538 KM	77.279.400 KM
Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza	620.382 KM	12.858.086 KM
Amortizacija	150.916.663 KM	172.019.923 KM
Rashodi za kamate	4.328.630 KM	5.386.453 KM

3.2. Opis projekta "Izgradnja bloka 7 TE Tuzla"

3.2.1. Priprema Projekta

U cilju dugoročnog osiguranja električne energije radi zadovoljenja vlastitih potreba, pokriva budućeg deficita električne energije i snage koji će nastati uslijed gašenja postojećih termoblokova, te osiguranja položaja Federacije BiH na unutarnjem i regionalnom tržištu električne energije, Vlada Federacije BiH donijela je Odluku o proglašenju javnog interesa i pristupanju pripremi i izgradnji elektroenergetskih objekta u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 8/10 i 34/11). Predmetnom je odlukom JP Elektroprivreda BiH proglašena nositeljem aktivnosti na pripremi i realizaciji izgradnje TE Tuzla, blok 7. Odlukom Vlade Federacije BiH o pripremi i izgradnji TE Tuzla, blok 7-450 MW ("Službene novine Federacije BiH", broj 13/10) i Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o pripremi i izgradnji TE Tuzla, blok 7-450 MW od 14. 4. 2010. ("Službene novine Federacije BiH", broj 25/10) Vlada Federacije BiH dala je suglasnost JP-u Elektroprivreda BiH da, u svojstvu nositelja aktivnosti pripreme i izgradnje elektroenergetskog objekta TE Tuzla, blok 7-450 MW, nastavi i intenzivira aktivnosti. Predmetnim je odlukama dana suglasnost za financiranje izgradnje TE Tuzla - bloka 7 po modelu zajedničkih ulaganja JP-a Elektroprivreda BiH s projektnim partnerima - kompanijama, koje će biti odabrane putem međunarodnog javnog poziva odnosno tendera, te su dana temeljna načela partnerstva.

Sljedeći naprijed navedene odluke Vlade Federacije BiH, kao i Odluku o temeljnim načelima, kriterijima i metodologiji izbora strateškog partnera za zajedničko ulaganje u projekt TE Tuzla - blok 7, broj NO-17068/12-15/11 od 26.6.2012., JP Elektroprivreda BiH pokrenula je postupak odabira projektnog partnera, koji se odvijao u sljedećim fazama:

- I. faza: pretkvalifikacija - popis pretkvalificiranih kandidata
- II. faza: neobvezujuća ponuda - popis užeg izbora
- III. faza: konkurentski dijalog - konačna i najbolja ponuda - izbor preferiranog ponuditelja.

Nakon što su Vlada Federacije BiH (26.6.2014.) i oba doma Parlamenta Federacije BiH (23./24.7.2014. i 30.7.2014.) prihvatili Informaciju JP-a Elektroprivreda BiH o aktivnostima u postupku odabira projektnog partnera za zajedničko ulaganje u projekt "Izgradnja bloka 7-450 MW TE Tuzla" - treća faza tenderskog postupka, JP Elektroprivreda BiH je dana 1.8.2014. donijela Odluku o izboru konzorcija *China Gezhouba Group Company Limited*, Peking, Kina (lider konzorcija) GEDI - *Guandong Electric Power Design Institute*, Kina (član konzorcija) za preferiranog ponuditelja u postupku izbora projektnog partnera za zajedničko izgradnju bloka 7-450 MW u TE Tuzla (Odluka broj 01-25152/14).

Odlukom o izboru preferiranog ponuditelja započela je četvrta faza odabira projektnog partnera - postupak finalizacije. U sklopu postupka finalizacije, JP Elektroprivreda BiH i izabrani preferirani ponuditelj usuglasili su i potpisali Sporazum o projektnoj suradnji (potpisan 18. 8. 2014.) i Ugovor o izgradnji bloka 7-450 MW TE Tuzla - EPC ugovor, broj 01-07-27673/2014 od 27.8.2014. Navedenim je sporazumom odnosno EPC ugovorom predviđeno da oni stupaju na snagu kumulativnim ispunjavanjem sljedećih uvjeta:

- stupanjem na snagu Ugovora o kreditu s Izvorno-uzvoznom bankom Kine (*The Export Import Bank of China* - CEXIM banka), kojim je planirano financiranje 85% vrijednosti EPC ugovora,
- stupanjem na snagu Ugovora o projektnom partnerstvu te
- dobivanjem suglasnosti Vlade Federacije BiH, Parlamenta Federacije BiH i organa JP-a Elektroprivreda BiH.

3.2.2. Ciljevi, tehničke značajke i učinci Projekta

Blok 7 u TE Tuzla sa snagom od 450 MW prijeko je potreban kao zamjenski kapacitet koji će proizvoditi električnu i toplinsku energiju umjesto postojećih blokova 3, 4 i 5 (500 MW).

Za izgradnju bloka 7 koristiti će se najbolje suvremene raspoložive tehnike (BAT), što uključuje sve mjere čišćenja otpadnih plinova: desumporizacija, denitrifikacija i učinkovito otprašivanje. Kako se izgradnjom bloka 7 osigurava zamjena za postojeće blokove koji, zbog dotrajalosti, izlaze iz pogona, bit će osigurani dugoročna opskrba potrošača električnom energijom, kontinuitet proizvodnje ugljena i prestrukturiranje rudnika "Kreka" u sklopu Koncerna JP Elektroprivreda BiH. Blok 7 gradi se kao TE-TO blok i predviđen je za rad u kogeneraciji, čime se osigurava dugoročna opskrba toplinskom energijom okolnih gradova.

Izgradnja bloka 7 omogućuje ostvarivanje ciljeva JP-a Elektroprivreda BiH:

- sigurnost opskrbe i energetska neovisnost,
- korištenje domaćih resursa i kontinuitet rada rudnika,
- snižavanje emisija ispod graničnih vrijednosti, prema Direktivi o industrijskim emisijama (IED),
- poboljšanje energetske učinkovitosti,
- smanjenje emisija CO₂,
- rast opsega kogeneracije toplinske i električne energije.

Potvrđeno je da su za novi, zamjenski blok snage 450 MW osigurani: odgovarajuće zalihe ugljena i tehnološke vode, prostor za odlaganje produkata izgaranja i odsumporiranja, kao i priključak na elektroenergetsku i toplinsku mrežu. Studija utjecaja na okoliš potvrdila je da je objekt prihvatljiv za okoliš i da će njegov utjecaj biti znatno manji u odnosu na postojeću TE Tuzla. Novi blok će odgovarati svim zahtjevima i uvjetima suvremene tehnologije i zaštitite okoliša prema normama u EU i BiH.

Što se tiče okolišnih zahtjeva i utjecaja na okoliš, blok 7 raspolagat će najsuvremenijom tehnologijom u skladu sa smjernicama za BAT, što uključuje sve mjere čišćenja otpadnih plinova: desumporizaciju, denitrifikaciju, učinkovito otprašivanje i manje emisije CO₂ zbog veće učinkovitosti. Novi blok će odgovarati svim zahtjevima i uvjetima zaštite okoliša prema propisima u EU i BiH, tako da će emisija SO₂, u odnosu na postojeće stanje, biti 43 puta manja s novim blokom, a emisija Nox manja za 2,3 puta. Emisija čvrstih čestica, u odnosu na postojeće stanje, bit će gotovo za 10 puta manja s novim blokom, dok će emisija CO₂ biti manja za 42%.

Izgradnja bloka 7 na postojećoj lokaciji čini značajnu prednost i povoljnost. Blok 7 prostorno je tako postavljen da se može tehnološki povezati s tehnološkim i infrastrukturnim objektima izgrađenim za postojeće blokove TE Tuzla. Praktično, nema većih problema s eksproprijacijom, objekt se uklapa u tehničko-tehnološka rješenja postojećih blokova TE Tuzla po ugljenu, vodi, šljaci itd. i već je na početku riješena većina infrastrukturnih problema. Također je bitna usporedna prednost postojanje kvalificiranog stručnog kadra za izgradnju i iskorištavanje novog bloka.

Odabrana je tehnologija loženja ugljene prašine s natkritičnim parametrima pare (275 bara, 600/610 °C), sa snagom

450 MW na stezaljkama generatora u kondenzacijskom režimu rada i neto stupnjem iskorištenja većim od 42% u slučaju nazivnih parametara bloka. U sklopu bloka 7 predviđena je i toplinska stanica za daljinsko grijanje grada Tuzle s okolnicom, nominalne snage 270 MWth. Pri toj snazi je električna snaga bloka pri jednakom opterećenju kotla niža za oko 60 MW, a stupanj iskorištenja topline goriva povećava se na iznad 62 %. Mješavina lignita iz dnevnih kopova Šikulje i Dubrave je osnovno gorivo novoga bloka. Blok 7 bit će priključen na dalekovod od 400 kV do rasklopnog postrojenja u Ljubačama.

Analiza tržišta pokazala je da, promatrajući samo potrebe potrošnje Bosne i Hercegovine i uzimajući u obzir smanjenje za proizvodnju blokova koji će biti zaustavljeni u JP-u Elektroprivreda BiH (više od 3.000 GWh), u idućih 20 godina postoji potreba za proizvodnjom većom od 5.000 GWh iz novih kapaciteta promatra li se samo područje JP-a Elektroprivreda BiH, odnosno najmanje 8.000 GWh u BiH. Ovaj opseg potreba je potvrda nužnosti energije iz bloka 7, odnosno da su rizici vezani uz plasman električne energije niski. Kada je riječ o proizvodnji i isporuci toplinske energije, pored postojećih toplinskih konzuma (Tuzla, Lukavac), moguće je i planirano proširenje kogeneracije u TE Tuzla putem bloka 7 daljinskim grijanjem Živinica, u obliku maksimalne i prosječne angažirane snage toplifikacije iz TE Tuzla.

3.2.3. Vrijednost Projekta

Osnovna investicijska vrijednost ulaganja u izgradnju bloka 7 procijenjena je na 786,3 milijuna eura. Struktura osnovne investicije (CAPEX) u blok 7 TE Tuzla sastoji se od sljedećih vrsta radova i usluga:

- pripremni radovi - 16,0 milijuna eura
- EPC ugovor - 722,3 milijuna eura
- pripadajući radovi i usluge u organizaciji EPBiH - 31,0 milijun eura
- usluge FIDIC-ovih inženjera - 17,0 milijuna eura.

EPC ugovor (ugovor o inženjeringu, nabavi i izgradnji) najvažniji je i najveći dio - 92% osnovne vrijednosti investicije. EPC ugovor obuhvaća tri dijela: inženjering (*Engineering*), nabavu (*Procurement*) i izgradnju (*Construction*). U skladu s EPC ugovorom, izgradnja objekta treba trajati 56 mjeseci od nastupanja datuma iz Obavijesti investitora za početak radova do protokola o puštanju u rad. EPC ugovor karakteriziraju dva ključna elementa:

- izvođač preuzima ukupnu odgovornost za projektiranje i izvedbu projekta, odnosno izvođač daje posve opremljen i funkcionalan objekt/postrojenje spreman za rad;
- cijena za takve ugovore temelji se na modelu cijene *Lump Sum* ili paušalne cijene koja obuhvaća vrijednost svih radova, nepredviđenih radova, viška radova, a isključuje utjecaj manjka radova.

EPC ugovor potpisan je s konzorcijem kineskih kompanija *China Gezhouba Group Company Ltd.* (lider konzorcija) i *China Energy Engineering Group Guangdong Electric Power Design Institute Co., Ltd.* (član konzorcija), kojim se konzorcij obvezao da obavi inženjering, nabavu, opskrbu, isporuku, izgradnju, instaliranje, testiranje, puštanje u rad i davanje garancija u vezi s materijalima i opremom povezanim s blokom 7 u TE Tuzla.

Konačna vrijednost EPC ugovora, nakon njegove optimizacije, iznosi 722,345 milijuna eura i čini 92% osnovne vrijednosti investicije.

3.2.4. Financiranje Projekta

Investitor Projekta je JP Elektroprivreda BiH.

EPC ugovorom predviđeno je plaćanje izvođaču kako slijedi:

- 15% neto vrijednosti ugovora - predujam i

- 85% neto vrijednosti ugovora u skladu s dinamikom izvođenja radova.
Financiranje po vrstama plaćanja bit će izvršeno na sljedeći način:

- predujam za EPC ugovor (10%), kredit BiH - 72,2 milijuna eura
- predujam za EPC ugovor (5%) JP Elektroprivreda BiH - 36,1 milijuna eura
- kredit CEXIM banke (85%) - 614,0 milijuna eura
- izravno ulaganje JP Elektroprivreda BiH - 64,0 milijuna eura

UKUPNO INVESTICIJA: 786,3 milijuna eura

Financiranje osnovne investicije po izvorima financiranja:

- domaći kredit za predujam 72,235 milijuna eura ili 9%
- kredit CEXIM-a 613,990 milijuna eura ili 78%
- vlastito financiranje 100,103 milijuna eura ili 13%.

Kada se na osnovnu vrijednost investicije dodaju financijski troškovi za vrijeme izgradnje, dolazimo do ukupne vrijednosti investicije od 901,3 milijuna eura. Ovaj iznos jest knjigovodstvena vrijednost investicije na koju će se, u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, obračunavati amortizacija.

Izvori njenog financiranja su:

- kredit CEXIM-a 614,0 milijuna eura ili 68%; domaći kredit 72,2 milijuna eura ili 8%; vlastito učešće 215,1 milijuna eura ili 24% - UKUPNO: 901,3 milijuna eura.

Kada je riječ o osiguranju kreditnih sredstava, najprije se mora osvrnuti na dostupnost kreditnih sredstava za financiranje termoelektrana. Međunarodne financijske institucije, kao što su Svjetska banka, IFC, EBRD, EIB, KfW i slično, u skladu s usvojenom harmoniziranom energetsom strategijom, ne financiraju bilo kakve projekte na bazi ugljena. Isto je i s europskim komercijalnim bankama, tako da su velike banke iz NR Kine trenutno jedini raspoloživi izvor financiranja projekata na bazi fosilnih goriva.

Dana 27. 11. 2017. potpisan je sporazum o kreditnoj liniji zajmodavatelja.

U nastavku su prikazani uvjeti financiranja navedenog kredita:

- iznos i valuta kredita: 613,990 milijuna eura (85% EPC ugovora);
- trajanje kredita: 20 godina (*grace period* 5 godina i otplata 15 godina);
- kamatna stopa: 2,3 % + 6-mjesečni EURO LIBOR;
- naknada za upravljanje (*management fee*): 0,5% jednokratno;
- naknada za neiskorištena sredstva: 0,5% p.a.;
- naknada za izloženost: 3,6% na preostali iznos glavnice i kamate za zadnjih pet godina otplate, koja se plaća po povlačenju prve tranše kredita u tri obroka, svakih šest mjeseci;
- osnovno osiguranje kredita: policna osiguranja kod agencije Sinosure (Kineska agencija za osiguranje izvoznih kredita) na razdoblje od 15 godina, uz trošak police od 5,8% na iznos glavnice i kamate, koji se plaća po povlačenju prve tranše kredita u tri obroka;
- garancija na ukupan iznos kredita, a koja uključuje kamatu i druge pripadajuće troškove: Federalno ministarstvo financija, u ime Federacije BiH, uz plaćanje premije u visini od 3,3% od glavnice i provizija za izdavanje garancije u visini od 0,5% od glavnice s kamatama;
- dodatno osiguranje: hipoteka na imovinu TZ B7 koja se aktivira po prestanku važenja police osiguranja kod

agencije Sinosure, za zadnjih pet godina otplate kredita asignacija potraživanja velikih kupaca JP-a Elektroprivreda BiH u visini od 1,2 godišnjeg anuiteta, te usmjeravanje eventualnog viška *cash flowa* za prijevremenu otplatu kredita.

3.2.5. Ocjena učinkovitosti Projekta

Kao što smo prethodno naveli, osnovna investicijska vrijednost ulaganja u izgradnju bloka 7 procijenjena je na 786,3 milijuna eura. Izvori financiranja su 13% vlastita sredstva JP-a Elektroprivreda BiH, 78% kredit CEXIM banke za plaćanje EPC ugovora i 9% domaći kredit za plaćanje predujma. Kada se na osnovnu cijenu investicije dodaju troškovi financiranja koji će biti isplaćeni u vrijeme izgradnje u iznosu od 115,0 milijuna eura, dolazimo do ukupne vrijednosti investicije od 901,3 milijuna eura.

Prema Studiji izvodivosti, prosječna proizvodna cijena električne energije u za vrijeme trajanja projekta iznosi 42,45 eura po MWh, uz nabavnu cijenu ugljena od 21,87 eura po toni. Projekt u svim godinama rada ostvaruje veće prihode od rashoda i podmiruje sve obveze. Prodajna cijena električne energije je kombinacija cijene za dio energije koja se plasira po tržišnim uvjetima u Bosni i Hercegovini i EU te domaće cijene za dio energije koja se plasira putem univerzalne usluge i prosječna prodajna cijena iznosi 54,90 eura po MWh.

Također, iz Studije izvodivosti vidljivo je da je Projekt likvidan u razdoblju izgradnje, kao i u razdoblju rada. Razdoblje povrata investicijskih ulaganja je 16 godina, neto sadašnja vrijednost uz 6%-nu diskontnu stopu je 89,7 milijuna eura, interna stopa rentabilnosti je 6,95%.

Zaključna preporuka Studije izvodivosti jest da treba započeti realizaciju projekta, vodeći računa o nužnosti poduzimanja svih predradnji za postizanje projektiranih financijskih veličina.

3.3. Obavljanje javne usluge

Shodno članku 3. stavku (1) točki 26) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, "obveza javne usluge" znači zajamčenu razinu usluge koju će elektroprivredno društvo pružiti kupcima u općem društvenom i ekonomskom interesu radi zaštite sigurnosti opskrbe, redovitosti, kvalitete i cijene opskrbe, kao i zaštite okoliša, uključujući energetska učinkovitost i korištenje energije iz obnovljivih izvora.

Člankom 13. stavak (1) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine propisano je da se elektroenergetskom subjektu, u općem ekonomskom i društvenom interesu, može nametnuti obveza javne usluge kojom će se zaštititi sigurnost opskrbe, redovitost, kvaliteta i cijena opskrbe, kao i zaštita okoliša, uključujući energetska učinkovitost, korištenje energije iz obnovljivih izvora i zaštitu okoliša, a sve u skladu s važećim propisima Federacije i međunarodnim ugovorima koje je zaključila Bosna i Hercegovina, dok je st. (2) i (3) istoga članka propisano da se obveza obavljanja javne usluge utvrđuje u dozvoli za rad koju izdaje Regulatorna komisija, te da su obveze javne usluge jasno definirane, transparentne, nediskriminirajuće i provjerljive i bit će objavljene. Također, stavkom (7) ovoga članka utvrđeno je da su elektroenergetski subjekti kojima je ta obveza nametnuta u skladu sa stavkom (1) toga članka kao dio obveze javne usluge dužni pružati univerzalnu uslugu opskrbe električnom energijom svim krajnjim kupcima iz kategorije kućanstava, malih poduzeća i komercijalnih kupaca na području njihovog djelovanja, u skladu s Elektroenergetskom politikom Federacije, a stavkom (8) istoga članka propisano je da "kupci iz stavka (7) ovoga članka imaju pravo biti opskrbljivani električnom energijom određene kvalitete po razumnim, lako i jasno usporedivim i transparentnim cijenama".

Člankom 16. stavkom (3) istoga zakona propisano je, uz ostalo, da se elektroprivredne djelatnosti proizvodnje električne energije za kvalificirane kupce koji se opskrbljuju od javnog opskrbljivača u skladu s člankom 13. stavak (9) istoga zakona, distribucije električne energije, kao i opskrbe električnom energijom kvalificiranih kupaca koji se opskrbljuju od javnog opskrbljivača u skladu s člankom 13. stavak (9) Zakona, obavljaju u okviru ispunjavanja obveze javne usluge.

U skladu s uvjetima propisanim točkom 4.2. Dozvole FERK-a za rad – Licencije za obavljanje elektroprivredne djelatnosti proizvodnje električne energije, broj 06-03-734/32/12 od 18.12.2012., JP Elektroprivreda BiH obvezna je proizvodnju električne energije obavljati kao javnu uslugu, kako je to propisano važećim propisima, direktivama EU i međunarodnim ugovorima koje je prihvatila Bosna i Hercegovina, te surađivati s imateljem dozvole za opskrbu prvoga reda prilikom zaključenja ugovora, odnosno internih akata koji su potrebni za osiguranje stabilne javne usluge opskrbe. Također je navedenom točkom 4.2. propisana obveza JP-u Elektroprivreda BiH da proizvodnju električne energije obavlja kao javnu uslugu u cilju općeg društvenog i ekonomskog interesa, a ona se može odnositi na sigurnost i pouzdanost, uključujući i sigurnost opskrbe, kontinuitet, kvalitetu i kvantitet na ekonomski primjeren način, uključujući povećanje energetske učinkovitosti i zaštitu okoliša, te u slučaju izvanrednih okolnosti kada je ugrožena sigurnost ljudi i cjelovitost mreže, postupiti u skladu s odlukama Vlade Federacije BiH kojima se propisuje proizvodnja električne energije u izvanrednim okolnostima. Shodno točki 3.1. Dozvole, JP Elektroprivreda BiH ovlaštena je obavljati djelatnost proizvodnje električne energije, među ostalim, u proizvodnim objektima i u TE Tuzla.

Budući da je tržište električne energije u Bosni i Hercegovini za sve kupce, uključujući i kućanstva, službeno otvoreno od 1.1.2015., to znači da su svi kupci kvalificirani i imaju pravo birati opskrbljivača, odnosno kupovati električnu energiju na tržištu i zaključivati ugovor o opskrbi s opskrbljivačem kojeg odaberu. Kupci iz kategorije kućanstva i mali kupci (ostala potrošnja na 0,4 kV) koji ne odaberu opskrbljivača na tržištu imaju pravo kupovati električnu energiju od javnog opskrbljivača, tj. opskrbljivati se električnom energijom po osnovi univerzalne usluge.

Javni opskrbljivač je opskrbljivač koji je obavezan opskrbljivati kvalificiranog kupca kada on ne odabere svojeg opskrbljivača na tržištu električne energije na način i pod uvjetima koje propisuje FERK.

U skladu s Odlukom Vlade Federacije BiH o utvrđivanju davatelja javne/univerzalne usluge i rezervnog opskrbljivača, JP-u Elektroprivreda BiH dodijeljen je status javnog opskrbljivača i utvrđena obveza pružanja javne/univerzalne usluge opskrbe električnom energijom i usluge rezervnog opskrbljivača na području svojeg djelovanja unutar Federacije BiH. Člankom 2. stavkom (1) iste odluke propisano je da JP Elektroprivreda BiH ima obvezu, počevši od 1.1.2015. godine, pružati univerzalnu uslugu opskrbe električnom energijom, standardne kvalitete po ekonomski opravdanim, lako i jasno usporedivim i transparentnim cijenama, svim kvalificiranim kupcima električne energije iz kategorije kućanstva, mala poduzeća i komercijalni kupci, a koji na tržištu nisu odabrali svojeg opskrbljivača. Stavkom (4) istoga članka propisano da JP Elektroprivreda BiH opskrbljuje kvalificirane kupce po cijenama usluge javnog opskrbljivača za koje je FERK dao suglasnost ili su utvrđeni po metodologiji koju propisuje FERK.

U skladu s Dozvolom FERK-a za opskrbu električnom energijom - dozvola I. reda broj 06-03-755/143/16 od 16.12.2016., JP Elektroprivreda BiH sukladno statusu i obvezama dodijeljenim Odlukom Vlade Federacije BiH o utvrđivanju

davatelja javne/univerzalne usluge i rezervnog opskrbljivača ("Službene novine Federacije BiH", broj 84/14) ovlaštena je i obvezna obavljati djelatnost opskrbe kvalificiranih kupaca električnom energijom iz kategorije kućinstva, mala poduzeća i komercijalni kupci u sklopu univerzalne usluge i svih drugih kvalificiranih kupaca koji nemaju pravo na opskrbu u sklopu univerzalne usluge, a koji na tržištu nisu odabrali svojeg opskrbljivača električne energije, u skladu s odredbama zakona, podzakonskim aktima i uvjetima ove dozvole, na teritoriju Federacije BiH u području svojeg djelovanja.

Također, FERK-a je JP-u Elektroprivreda BiH izdao Dozvolu za rad - Licenciju za obavljanje elektroprivredne djelatnosti distribucije električne energije, broj 06-03-735/33/12 od 18.12.2012., temeljem koje je obvezna distribuciju električne energije obavljati kao javnu uslugu, kako je to propisano važećim propisima, direktivama EU i međunarodnim ugovorima koje je prihvatila Bosna i Hercegovina na području svojeg djelovanja u Federaciji BiH. Točkom 4.2.2. navedene dozvole JP Elektroprivreda BiH je obavezana surađivati s imateljima dozvole za proizvodnju i opskrbu prvog i drugog reda prilikom zaključivanja ugovora koji su potrebni za osiguranje stabilne javne usluge opskrbe, dok u skladu s točkom 4.2.3. iste dozvole ima obvezu obavljati djelatnost distribucije električne energije kao javnu uslugu u cilju općeg društvenog i ekonomskog interesa, a koja se može odnositi na sigurnost i pouzdanost, uključujući i sigurnost opskrbe, kontinuitet, kvalitetu, kvantitet na ekonomski primjeren način, uključujući povećanje energetske učinkovitosti i zaštitu okoliša. Uz JP Elektroprivreda BiH, FERK-ovu dozvolu za distribuciju električne energije ima samo Javno poduzeće Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg-Bosne, dioničko društvo Mostar, na teritoriju Federacije BiH koji ne pokriva JP Elektroprivreda BiH.

Člankom 21. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine propisane su nadležnosti FERK-a, uključujući nadzor tržišta električne energije i davanje suglasnosti na cijene usluge javnog opskrbljivača nakon potpunog otvaranja tržišta električne energije. Člankom 22. točkom 1) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine propisano je da je FERK obavezan, u skladu s međunarodnim normama i standardima Europske unije, Elektroenergetskom politikom, reformom energetskega sektora, provedbenim propisima i aktima DERK-a, osigurati postupno uvođenje, uređivanje i razvoj tržišta električne energije, kao i osigurati transparentne i ravnopravne odnose između svih sudionika na tržištu.

Člankom 20. Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača propisano je da javni opskrbljivač predlaže cijene usluge javnog opskrbljivača po kojima isporučuje električnu energiju u sklopu univerzalne usluge, u skladu s Metodologijom za utvrđivanje cijena usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH. Također je ovim člankom propisano da cijene moraju biti predložene FERK-u najkasnije 60 dana prije planirane primjene tih cijena, kao i da FERK daje suglasnost na predložene cijene, a u slučaju da cijene koje je predložio javni opskrbljivač nisu utvrđene u skladu sa spomenutom metodologijom, FERK neće dati suglasnost na predložene cijene. U tom slučaju FERK utvrđuje cijene usluge javnog opskrbljivača u skladu s ovom metodologijom. Propisano je i da je javni opskrbljivač, nakon što dobije suglasnost FERK-a na predložene cijene usluge javnog opskrbljivača, odnosno nakon što FERK utvrdi cijene usluge javnog opskrbljivača, obavezan na svojoj internetskoj stranici i oglasnoj ploči objaviti cijene usluge javnog opskrbljivača koje uključuju cijenu nabave električne energije, cijenu usluge opskrbe javnog opskrbljivača i cijenu usluge korištenja prijenosne/distributivne mreže.

FERK je Odlukom o davanju suglasnosti JP-u Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo na prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge, broj 01-07-304-01/18 od 27.2.2018., dao suglasnost JP-u Elektroprivreda BiH, kao imatelju dozvole za opskrbu električnom energijom - dozvole I. reda i javnom opskrbljivaču na prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge koja je utvrđena na temelju Metodologije za utvrđivanje cijena usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH. U obrazloženju navedene odluke se navodi da se prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača JP-a Elektroprivreda BiH temelji na planiranoj potrošnji aktivne električne energije i obračunske snage, te planu potrošnje prekomjerno preuzete reaktivne energije za kupce koji će se opskrbljivati u sklopu univerzalne usluge, te da navedeno poduzeće u skladu s člankom 4. Metodologije za utvrđivanje cijena usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH osigurava potrebnu energiju i snagu za kupce koji imaju pravo na opskrbu u sklopu univerzalne usluge po prosječnoj utvrđenoj cijeni od 73,33 KM/MWh. Također, u obrazloženju navedene odluke navodi se da je trošak nabave električne energije za kupce koji se opskrbljuju u sklopu univerzalne usluge s troškom usluge opskrbe planiran u iznosu od 233,394 milijuna KM, dok je trošak korištenja distributivne i prijenosne mreže u ukupnome iznosu od 204,164 milijuna KM utvrđen primjenom tarifnih stavki za korisnike distributivnog sustava iz Odluke o tarifnim stawkama za korisnike distributivnog sustava JP-a Elektroprivreda BiH, tako da je ukupan trošak javnog opskrbljivača za opskrbu kupaca u sklopu univerzalne usluge na godišnjoj razini planiran u iznosu od 437,558 milijuna KM.

3.4. Analiza uvjeta Garancije Federacije BiH u skladu s pravilima državne potpore

U svrhu realizacije projekta "Izgradnja bloka 7-450MW TE Tuzla", pokrenut je postupak izdavanja garancije Federacije BiH za kreditno zaduženje JP-a Elektroprivreda BiH kod Izvozno-uvodne banke Kine (CEXIM banke). Osnovni uvjeti predmetnog kredita utvrđeni su Sporazumom o kreditnoj liniji, potpisanim 27.11.2017. između CEXIM banke i JP-a Elektroprivreda BiH, a kojim je predviđeno da se u korist CEXIM banke osigura polica osiguranja agencije Sinasure i garancija Federacije BiH koja bi pokrivala 100 % iznosa kredita. Predmetni kredit izdaje se pod sljedećim uvjetima:

- iznos kredita: 613.990.000,00 eura
- rok otplate kredita: 20 godina
- *grace* period: 5 godina (uključen u rok otplate kredita)
- kamatna stopa: 6-mjesečni EURO LIBOR + 2,3%
- dospjeća: polugodišnja, 21.1. i 21.7. svake kalendarske godine
- naknada za neisplaćena i neotkazana raspoloživa sredstva: 0,5% p.a.
- naknada za upravljanje: 0,5% na iznos kredita, jednokratno
- polica osiguranja agencije Sinasure, koja pokriva kreditni rizik u prvih 15 godina kredita
- garancija Federacije BiH na ukupan iznos kredita, a koja uključuje kamate i druge pripadajuće troškove.

Člankom 137. stavkom (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH propisano je da pojedinačna državna garancija ne predstavlja instrument dodjele državne potpore ukoliko su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) da gospodarski subjekt nije u teškoćama;
- b) da je garancija povezana s posebnom financijskom transakcijom, na fiksni iznos i fiksno razdoblje;

c) da garancija ne pokriva više od 80% neizmirenog zajma ili druge financijske obveze korisnika, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na:

- 1) garancije koje pokrivaju dužničke obveznice ili
- 2) garancije dane u cilju financiranja gospodarskog subjekta čija je isključiva djelatnost pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa, a garanciju daje samo tijelo koje je povjerilo obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa;

d) da se premija za garanciju obračunava primjenom tržišnih načela.

Shodno odredbama točke 3.2. Obavijesti Komisije (2008/C 155/02), Europska komisija u pogledu pojedinačnih državnih garancija smatra dovoljnim ispunjavanje svih sljedećih uvjeta za isključivanje prisutnosti državne potpore:

- (a) da zajmoprimatelj nije u financijskim teškoćama;
- (b) da se opseg garancije može pravilno izmjeriti u trenutku njegove dodjele. To znači da garancija mora biti vezana uz određenu financijsku transakciju, za najviši fiksni iznos i da je vremenski ograničena;
- (c) da garancija ne pokriva više od 80% neotplaćenog zajma ili druge financijske obveze. To ograničenje ne primjenjuje se za garancije koje pokrivaju dužničke vrijednosnice. Ograničenje od 80 % ne odnosi se na javne garancije dodijeljene za financiranje poduzetnika čija je jedina djelatnost pravilno dodijeljena usluga od općeg ekonomskog interesa i kada je tu garanciju pružilo tijelo javne vlasti koje je i dodijelilo tu uslugu;
- (d) da je za garanciju plaćena tržišno formirana cijena.

Preuzimanje rizika obično bi trebalo biti nagrađeno prikladnom premijom na iznos garancije ili iznos protugarancije. Garancija ne sadrži državnu potporu kada je cijena plaćena za garanciju barem toliko visoka kao odgovarajuća referentna vrijednost za premije garancija koja se može naći na financijskim tržištima.

Ako se odgovarajuća referentna vrijednost za premije garancija ne može naći na financijskim tržištima, ukupni financijski trošak garantnog zajma, uključujući kamatnu stopu zajma i premiju garancije, mora se usporediti s tržišnom cijenom sličnog zajma bez garancije.

U oba slučaja, za određivanje odgovarajuće tržišne cijene trebaju se uzeti u obzir obilježja garancije i temeljnog zajma. To uključuje: iznos i trajanje transakcije; osiguranje koje daje zajmoprimatelj i druga iskustva koja utječu na procjenu stope naplate; vjerojatnost neispunjavanja obveza zajmoprimatelja koja proizlazi iz njegove financijske situacije, njegovog sektora djelatnosti i očekivanja, kao i drugih gospodarskih okolnosti. Ova analiza bi ponajprije trebala omogućiti klasificiranje zajmoprimatelja po ocjeni rizičnosti. Kako bi ocijenila je li premija u skladu s tržišnim cijenama, država članica može usporediti cijene koje na tržištu plaćaju slično rangirani poduzetnici".

Točkom 1. Nacrta odluke Vlade Federacije BiH o izdavanju garancije propisano je da se izda garancija Vlade Federacije Bosne i Hercegovine u korist Izvozno-uvodne banke Kine za kreditno zaduženje JP-a Elektroprivreda BiH za realizaciju projekta "Izgradnja bloka 7-450 MW TE Tuzla" u iznosu do 613.990.000,00 eura ili 85% od ukupne vrijednosti EPC ugovora, uvećano za kamatu i druge pripadajuće troškove prema Sporazumu o kreditnoj liniji. Točkama 2. i 5. propisani su uvjeti za izdavanje garancije:

- iznos garancije: 613.990.000,00 eura, uvećano za kamatu i druge pripadajuće troškove prema Sporazumu o kreditnoj liniji

- rok otplate kredita: 20 godina

i obveza JP-a Elektroprivreda BiH da za izdavanje garancije u korist proračuna - Garantnog fonda Federacije BiH uplati jednokratnu naknadu - premiju u iznosu od 39.628.382,00 KM i jednokratnu naknadu - proviziju u iznosu od 8.032.916,50 KM.

Točkom 6. istog nacrta odluke daje se suglasnost za zaključivanje Ugovora o garanciji između Federacije BiH i CEXIM banke i zaključivanje Ugovora o izdavanju garancije između Federacije BiH i JP-a Elektroprivreda BiH, kojim se utvrđuju sve obveze JP-a Elektroprivreda BiH u svrhu redovite otplate kredita, kao i instrumenti osiguranja.

Shodno članku 1.1. Nacrta ugovora o izdavanju garancije između Federalnog ministarstva financija i JP-a Elektroprivreda BiH, davatelj garancije - Federacija BiH garantira za ukupne obveze zajmoprimatelja - JP Elektroprivreda BiH prema Sporazumu o kreditnoj liniji.

Člankom 3. Nacrta ugovora o izdavanju garancije između Federalnog ministarstva financija i JP-a Elektroprivreda BiH propisano je da se zajmoprimatelj obvezuje prije izdavanja garancije davatelju garancije platiti premiju i proviziju za predmetnu garanciju u iznosu i na način propisan mjerodavnim zakonom i podzakonskim aktima Federalnog ministarstva financija važećim na dan zaključivanja ovog ugovora, te da se za potrebe utvrđivanja visine provizije za izdavanje garancije utvrđuje ukupan iznos garancije u visini glavnice i kamate određene u Studiji izvodivosti u iznosu od 1.606.583.304,40 KM.

U skladu s člankom 5. Pravilnika o pratećoj dokumentaciji i informacijama potrebnim u proceduri donošenja odluke o izdavanju garancije Federacije BiH i postotku premije i provizije za izdavanje garancije, Federalno ministarstvo financija obračunava i naplaćuje proviziju i premiju na garancije koje izdaje Federacija BiH. Člankom 6. ovoga pravilnika propisano je da se provizija temelji na iznosu glavnice zajma za koji se izdaje garancija, kamati i analizi rizika i obračunava se po stopi od 0,5% od iznosa garancije, te se naplaćuje jednokratno i preduvjet je za izdavanje garancije. Premija je propisana člankom 7. istoga pravilnika i obračunava se po stopi od 3,3% na iznos glavnice i naplaćuje jednokratno u trenutku izdavanja garancije.

U članku 6. Nacrta ugovora o izdavanju garancije između Federalnog ministarstva financija i JP-a Elektroprivreda BiH utvrđeni su instrumenti osiguranja tako što je, u svrhu osiguranja naplate svih tražbina koje mogu nastati po ovome ugovoru, zajmoprimatelj dužan dostaviti davatelju garancije 30 vlastitih bjanko mjenica s klauzulom "bez protesta" i mjeničnom izjavom ovjerenom i potpisanom od ovlaštene osobe, u skladu s tekстом koji je prilog Ugovoru, te se ovlašćuje davatelj garancije da primljene bjanko mjenice može koristiti za naplatu dospjelog potraživanja po ovome ugovoru. Istim člankom Nacrta ugovora propisana je obveza zajmoprimatelja da zasnje hipoteku prvog reda u korist davatelja garancije nad projektom zemljištem, te da nakon završetka projekta i upisa nepokretne imovine projekta u zemljišne knjige osigura upis hipoteke prvog reda i nad nepokretnom imovinom projekta, na osnovi koje će davatelj garancije steći pravo namire iz nepokretne imovine projekta u slučaju da bude prisiljen isplatiti zajmodavatelju bilo koji iznos po garanciji. Također, odredbama članka 6. Nacrta ugovora o izdavanju garancije između Federalnog ministarstva financija i JP-a Elektroprivreda BiH zajmoprimatelj se obvezuje da neće raspolagati založenim nekretninama bez suglasnosti davatelja garancije, da će se podvrgnuti neposrednoj ovrsci, te da će snositi sve troškove vezane za upis predmetne hipoteke, kao i da na bilo koji način neće umanjiti vrijednost tako založenih nekretnina.

Odredbama članka 4. Nacrta ugovora o izdavanju garancije između Federalnog ministarstva financija i JP-a Elektroprivreda BiH utvrđuju se obveze zajmoprimatelja tako što se on obvezuje da, bez suglasnosti davatelja garancije, neće zasnivati nova

zaduženja, izdavati instrumente osiguranja, garantirati ili poduzimati bilo koje financijske ili druge obveze drugih pravnih osoba u pojedinačnom iznosu većem od 30.000.000 KM, te da neće poduzimati investicijska ulaganja u pojedinačnom iznosu višem od 30.000.000 KM bez suglasnosti davatelja garancije, kao i da neće isplaćivati dividende sve dok se ne otplate njegove obveze prema Sporazumu o kreditnoj liniji. Istim se člankom utvrđuje obveza zajmoprimatelja da, na zahtjev davatelja garancije, pokrene dodatnu emisiju dionica u svrhu unosa novog kapitala koji će biti dostatan za servisiranje kreditnih obveza u slučaju aktiviranja garancije ili ako dva puta kasni s plaćanjem obveza prema zajmodavatelju ili najavi kašnjenje u servisiranju duga prema Sporazumu o kreditnoj liniji.

U skladu s odredbama Nacrta ugovora o garanciji između Federalnog ministarstva financija i Izvožno-uvozne banke Kine, Federalno ministarstvo financija, kao davatelj garancije, bezuvjetno i neopozivo jamči korisniku propisno i pravovremeno poštivanje i izvršenje obveza zajmoprimatelja (JP Elektroprivreda BiH) u skladu sa Sporazumom o kreditnoj liniji i obećava platiti korisniku, na zahtjev, sve tada dospjele iznose za plaćanje koje zajmoprimatelj treba platiti prema Sporazumu o kreditnoj liniji. Člankom 7. ovog nacrta ugovora određeno je izvršenje garancije, odnosno da korisnik može tražiti od davatelja garancije plaćanje na dan ili prije dana isteka police osiguranja agencije Sinasure i po nastanku neispunjenja obveza u roku od 15 dana nakon što je zatražio uplatu od zajmoprimatelja. Istim je člankom utvrđeno da, nakon dana isteka police osiguranja agencije Sinasure i po nastanku neispunjenja obveza, korisnik može tražiti naplatu po ovoj garanciji samo nakon što je zatražio uplatu od zajmoprimatelja u skladu s člankom 8.2. ovog nacrta ugovora, kojim je propisano da će korisnik dostaviti zahtjev za plaćanje s pratećim dokumentima davatelju garancije na dan ili prije dana isteka police osiguranja agencije Sinasure i po nastanku neispunjenja obveza.

Shodno odredbama članka 1. Sporazuma o kreditnoj liniji, Sinasure označuje Kinesku korporaciju za izvožno i kreditno osiguranje, službenu agenciju za osiguranje izvoznih kredita osnovanu u skladu sa zakonima Narodne Republike Kine ili njezine pravne sljednike ili ovlaštenike. Člankom 2.2. navedenog sporazuma propisano je da je zajmoprimatelj suglasan i prihvaća da su dokumenti o polici osiguranja agencije Sinasure zasebni aranžmani između agencije Sinasure i zajmodavatelja, te da zajmoprimatelj neće imati nikakva prava niti pravo regresa od zajmodavatelja u vezi s bilo kakvim plaćanjem koje agencija Sinasure izvrši zajmodavatelju u skladu s dokumentima o polici osiguranja agencije Sinasure ili koje je nastalo u vezi s tim. Člankom 2.3. utvrđeno je da je, neovisno o bilo kojoj drugoj odredbi ovoga sporazuma, svaka stranka Sporazuma bezuvjetno suglasna i prihvaća da će, nakon što agencija Sinasure izvrši bilo kakvo plaćanje zajmodavatelju iznosa koji su dospjeli za plaćanje po osnovi bilo kojeg financijskog dokumenta, u skladu s odredbama dokumenata o polici osiguranja agencije Sinasure, agencija Sinasure imati, kada je to primjenjivo, pravo subrogacije u odnosu na zajmodavatelja na temelju financijskih dokumenata, u skladu s dokumentima o polici osiguranja agencije Sinasure i/ili mjerodavnim zakonom, kao i u odnosu na zajmoprimatelja, pod uvjetom da nijedna odredba u bilo kojem financijskom dokumentu ne daje pravo agenciji Sinasure na dvostruki povrat.

U Metodologiji Federalnog ministarstva financija navedeno je da će JP Elektroprivreda BiH platiti iznos od oko 92,3 milijuna KM na ime premije police osiguranja agencije Sinasure.

U skladu s trenutno važećim zakonodavstvom i propisima Federacije BiH koji se odnose na garancije (Zakon o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji BiH i podzakonski akti), Federalno ministarstvo financija u postupku izdavanja garancije obvezno je analizirati procjenu rizika i utjecaja izdavanja

garancije Federacije BiH na proračun Federacije BiH. U Metodologiji Federalnog ministarstva financija navedeno je da se razina rizika procjenjuje u skladu s internom metodologijom Federalnog ministarstva financija i da se navedena metodologija, odnosno procjena kreditne sposobnosti tražitelja garancije, temelji se na Altmanovom modelu *Z-score* koji daje procjenu kreditne sposobnosti, tj. vjerojatnoće da gospodarski subjekt neće biti u stanju ispunjavati svoje ugovorne kreditne obveze, te se u tu svrhu koristi sljedeća tablica:

Z-score	Kreditna sposobnost
$Z \geq 3$	Visoka, vjerojatno stabilna financijska pozicija
$2,7 \leq Z < 3$	Trenutačno prihvatljiva, s mogućnošću pogoršanja u budućnosti
$1,8 \leq Z < 2,7$	Loša, vjerojatni stečaj u iduće dvije godine
$Z < 1,8$	Visok rizik od stečaja u idućem razdoblju

U Metodologiji se navodi da je na osnovi provedene analize, koja je pokazala da *Z-score* za JP Elektroprivreda BiH iznosi 4,261, procjenjeno da JP Elektroprivreda BiH pokazuje visoku kreditnu sposobnost, odnosno nizak stupanj vjerojatnoće aktiviranja predmetne garancije. U navedenoj metodologiji se ističe da će za preuzimanje rizika, prije izdavanja garancije Federacije BiH u korist kreditora, JP Elektroprivreda BiH platiti Federaciji BiH odnosno u proračun FBiH, uz proviziju za izdavanje garancije u iznosu od 8.032.916,50 KM, i premiju rizika u iznosu od 39.628.382,00 KM, a što ukupno iznosi 47.661.298,50 KM u skladu s Pravilnikom o pratećoj dokumentaciji i informacijama potrebnim u proceduri donošenja odluke o izdavanju garancije Federacije BiH i postotku premije i provizije za izdavanje garancije.

Federalno ministarstvo financija je u svrhu izračuna visine potencijalne državne potpore u predmetnoj metodologiji, a zbog nepostojanja odgovarajuće referentne vrijednosti za premije garancija na financijskom tržištu BiH, usporedilo ukupan financijski trošak garantiranog kredita, uključujući kamatnu stopu kredita i premiju garancije, s tržišnom cijenom sličnog kredita bez državne garancije:

- za polaznu osnovu korištena je kamatna stopa po kreditu JP-a Elektroprivreda BiH kod EBRD-a odobrenom pod komercijalnim uvjetima, tj. bez vladine garancije, a koja iznosi 6-mjesečni EURIBOR + 3% (Ugovor o kreditu između JP-a Elektroprivreda BiH i EBRD-a od 30.10.2013. u iznosu od 35,0 milijuna eura) i
- kamatna stopa ugovorena po Sporazumu o kreditnoj liniji uz garanciju Federacije BiH koja iznosi 6-mjesečni EURO LIBOR + 2,3%.

Kada se razlika između navedene dvije kamatne stope (koja iznosi 0,7 % godišnje) replicira na otplatni plan kredita kod CEXIM banke, dobije se iznos od 89,38 milijuna KM. Pod pretpostavkom da se garancija Federacije BiH izdaje bez naplate naknada provizije i premije rizika, moglo bi se zaključiti da potencijalna državna potpora iznosi 89,38 milijuna KM. Međutim, kada se uzme u obzir činjenica da će Federacija BiH na ime izdavanja predmetne garancije od JP-a Elektroprivreda BiH naplatiti iznos od 47.661.298,50 KM, može se izvesti zaključak da bi u tom slučaju potencijalna državna potpora iznosila 41,72 milijuna KM (razlika između 89,38 milijuna KM i 47,66 milijuna KM), a što bi na godišnjoj razini iznosilo približno 2 milijuna KM.

U predmetnoj metodologiji nadalje se navodi da je pri razmatranju potencijalne visine državne potpore važno naglasiti da će JP Elektroprivreda BiH na ime sveukupnih naknada za garanciju Federacije BiH i police osiguranja agencije Sinasure platiti iznos od približno 139,96 milijuna KM (ili 71,56 milijuna eura), iz čega se može zaključiti da će, u konkretnom slučaju, JP Elektroprivreda BiH garantima platiti tržišnu cijenu pokrivača rizika po osnovi izdatih garancija.

U Metodologiji se nadalje navodi kako je potrebno uzeti u obzir i činjenicu da će, osim naplate provizije i premije rizika, Federacija BiH u svrhu pokrivača kreditnog rizika povezanog s izdavanjem predmetne garancije osigurati i druge instrumente osiguranja, kao što su mjenice JP-a Elektroprivreda BiH i hipoteka prvog reda u korist Federacije BiH nad cjelokupnom imovinom projekta TE Tuzla - blok 7, kao i druge mjere koje imaju za cilj ublažiti rizike povezane s garancijom, odnosno procjenom financijske pozicije JP-a Elektroprivreda BiH i njene sposobnosti da uredno izvršava financijske obveze prema kreditoru, kako je to određeno Nacrtom ugovora o izdavanju garancije između Federalnog ministarstva financija i JP-a Elektroprivreda BiH.

4. Donošenje odluke

Vijeće je razmatralo Zahtjev Federalnog ministarstva financija na 73. sjednici, održanoj 23.7.2018. godine. Prilikom donošenja odluke, Vijeće je uzelo u obzir svu dokumentaciju.

Naime, Vijeće je prvenstveno tijekom postupka trebalo utvrditi predstavlja li državna potpora u obliku garancije korisniku JP Elektroprivreda BiH za kreditno zaduženje u svrhu realizacije projekta "Izgradnja bloka 7-450 MW TE Tuzla" državnu potporu iz članka 3. stavka (1) Zakona.

Prilikom utvrđivanja predstavlja li državna potpora u obliku garancije korisniku JP Elektroprivreda BiH za kreditno zaduženje u svrhu realizacije projekta "Izgradnja bloka 7-450 MW TE Tuzla" državnu potporu, Vijeće je razmotrilo jesu li ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavka (1) Zakona, odnosno je li riječ o transferu državnih sredstava; jesu li sredstva pomoć koja korisniku potpore donose ekonomsku prednost koju on ne bi ostvario u svojem redovnom i normalnom poslovanju; dodjeljuju li se predložena sredstva korisniku na selektivnoj osnovi i postoji li dodjelom predloženih sredstava mogućnost narušavanja tržišne konkurencije davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore, naročito u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjavanje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine iz ovoga područja.

Budući da su odredbama članka 137. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH samo propisani uvjeti pod kojima državna garancija ne predstavlja instrument za dodjelu državne potpore, Vijeće je u postupku utvrđivalo ispunjenje navedenih uvjeta:

- a) da gospodarski subjekt nije u teškoćama;
- b) da je garancija povezana s posebnom financijskom transakcijom, na fiksni iznos i fiksno razdoblje;
- c) da garancija ne pokriva više od 80% neizmirenog zajma ili druge financijske obveze korisnika, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na:
  - 1) garancije koje pokrivaju dužničke obveznice ili
  - 2) garancije dane u cilju financiranja gospodarskog subjekta čija je isključiva djelatnost pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa, a garanciju daje samo tijelo koje je povjerilo obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa;
- d) da se premija za garanciju obračunava primjenom tržišnih načela.

Shodno članku 137. stavku (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH, navedeni uvjeti moraju biti kumulativno ispunjeni kako državna garancija ne bi predstavljala instrument dodjele državne potpore.

Na osnovi pokazatelja iz bilanci stanja i uspjeha za razdoblje 2015.-2017. godine opisanih u točki 3.1. obrazloženja, Vijeće je utvrdilo da JP Elektroprivreda BiH nije u teškoćama. Naime, omjer knjigovodstvenog duga i kapitala nije bio veći od 7,5 a EBITDA koeficijent pokrivača kamata nije bio niži od 1,0 -

čime je ispunjen uvjet iz članka 137. stavka (1) točke a) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH.

Na temelju Nacrta ugovora o izdavanju garancije između Federalnog ministarstva financija i JP-a Elektroprivreda BiH i Nacrta odluke Vlade Federacije BiH o izdavanju garancije opisanih u točki 3.4. obrazloženja ovoga Rješenja, Vijeće je zaključilo da je garancija povezana s posebnom financijskom transakcijom, na fiksni iznos i fiksno razdoblje - čime je ispunjen uvjet iz članka 137. stavka (1) točke b) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH.

Naime, člankom 1.1. Nacrta ugovora o izdavanju garancije između Federalnog ministarstva financija i JP-a Elektroprivreda BiH propisano je da davatelj garancije - Federacija BiH garantira za ukupne obveze zajmoprimatelja - JP-a Elektroprivreda BiH prema Sporazumu o kreditnoj liniji, dok su točkom 2. Nacrta odluke Vlade Federacije BiH o izdavanju garancije propisani uvjeti za izdavanje garancije, prema kojima se garancija izdaje na fiksni iznos od 613.990.000,00 eura, uvećano za kamatu i druge pripadajuće troškove prema Sporazumu o kreditnoj liniji na razdoblje roka otplate kredita, koje iznosi 20 godina.

Budući da predmetna garancija pokriva 100% kredita, odnosno da Federacija BiH garantira za ukupne obveze zajmoprimatelja - JP-a Elektroprivreda BiH prema Sporazumu o kreditnoj liniji, kako je to propisano člankom 1.1. Nacrta ugovora o izdavanju garancije, Vijeće je u postupku, u cilju ispunjavanja uvjeta iz članka 137. stavka (1) točke c) podtočke 2) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH, trebalo utvrditi obavlja li JP Elektroprivreda BiH uslugu od općeg ekonomskog interesa.

Usluge od općeg ekonomskog interesa definirane su u članku 2. stavku (1) Uredbe o uvjetima za dodjelu državne potpore u obliku naknade za obavljanje i pružanje javnih usluga gospodarskim subjektima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa BiH kao javne usluge od posebne važnosti za život i zadovoljenje potreba građana, a koje ne bi bile dostupne građanima ili bi im bile dostupne pod manje povoljnim uvjetima od uobičajenih ako bi izostala financijska potpora javnih tijela jer ih sami gospodarski subjekti, polazeći isključivo od tržišnih načela, nisu u mogućnosti pružiti ili ih nisu u mogućnosti pružiti na zadovoljavajući način u pogledu opsega, uvjeta, cijene, kvalitete, učestalosti i dostupnosti.

Člankom 4. stavkom (1) Uredbe o uvjetima za dodjelu državne potpore u obliku naknade za obavljanje i pružanje javnih usluga gospodarskim subjektima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa propisano je: "državna potpora u obliku naknade za obavljanje javne usluge može se dodijeliti gospodarskom subjektu kojemu je posebnim zakonom, propisom ili ugovorom odnosno drugim obvezujućim službenim aktom (ili više njih) nadležnog javnog tijela povjerena obveza obavljanja usluge od općeg ekonomskog interesa (u daljnjem tekstu: akt o ovlasti)". Stavkom (2) istoga članka navedene uredbe određeno je da akt o ovlasti za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa iz stavka (1) ovoga članka mora sadržavati sljedeće:

- a) naziv pravnog akta (jednog ili više njih) na temelju kojeg se određenom gospodarskom subjektu povjerava pružanje javne usluge i vrsta isključivih ili posebnih prava koja su mu povjerena od za to nadležnog tijela;
- b) opis odnosno sadržaj obveze/zadaće pružanja javne usluge za koju se namjerava dodijeliti naknada i razdoblje pružanja te usluge;

- c) naziv gospodarskog subjekta kojemu je povjerena obveza obavljanja javne usluge i zemljopisno područje na kojem će obavljati tu uslugu;
- d) opis mehanizma za utvrđivanje iznosa naknade i parametri za izračun, nadzor i praćenje korištenja te naknade;
- e) način na koji će se davatelj naknade osigurati od dodjele prekomjerne naknade i osigurati povrat razlike eventualno više isplaćene naknade od one koja je stvarno potrebna da bi se pružila određena javna usluga.

Vijeće je u postupku utvrdilo da su pravni akti temeljem kojih je JP-u Elektroprivreda BiH povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa: Dozvola FERK-a za rad - Licencija za obavljanje elektroprivredne djelatnosti proizvodnje električne energije, broj 06-03-734/32/12 od 18.12.2012., Dozvola FERK-a za rad - Licencija za obavljanje elektroprivredne djelatnosti distribucije električne energije, broj 06-03-735/33/12 od 18. 12. 2012., Odluka Vlade Federacije BiH o utvrđivanju pružatelja javne/univerzalne usluge i rezervnog opskrbljivača, Dozvola FERK-a za opskrbu električnom energijom - dozvola I. reda, broj 06-03-755/143/16 od 16.12.2016., i Odluka FERK-a o davanju suglasnosti JP-u Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo na prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge, broj 01-07-304-01/18 od 27.2.2018. Navedene dozvole FERK-a izdane su u skladu s člankom 16. stavak (3) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, kojim je propisano da se elektroprivredne djelatnosti proizvodnje električne energije za kvalificirane kupce koji se opskrbljuju od javnog opskrbljivača, distribucije električne energije, kao i opskrba električnom energijom kvalificiranih kupaca koji se opskrbljuju od javnog opskrbljivača, obavljaju u sklopu ispunjavanja obveze javne usluge.

Na temelju navedenih dozvola FERK-a kojima je određena obveza JP-u Elektroprivreda BiH da proizvodnju, među ostalim proizvodnim objektima, i u TE Tuzla, distribuciju i opskrbu električnom energijom obavlja kao javnu uslugu, u cilju općeg društvenog i ekonomskog interesa, na teritoriju Federacije BiH u području svojeg djelovanja, kako je to opisano u točki 3.3. obrazloženja ovoga Rješenja, Vijeće je utvrdilo da su ispunjeni uvjeti iz članka 4. stavka (1) toč. a), b) i c) Uredbe o uvjetima za dodjelu državne potpore u obliku naknade za obavljanje i pružanje javnih usluga gospodarskim subjektima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa.

Naime, Vijeće je u postupku utvrdilo da se predmetnim dozvolama decidno povjerava JP-u Elektroprivreda BiH pružanje javne usluge proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom u cilju općeg društvenog i ekonomskog interesa, zatim je jasno propisan sadržaj obveze, kao i zemljopisno područje Federacije BiH na kojem će obavljati uslugu, kako je to opisano u točki 3.3. obrazloženja ovoga Rješenja.

Na temelju čl. 13. i 21. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, članka 20. Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača, Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju davatelja javne/univerzalne usluge i rezervnog opskrbljivača kojom je JP-u Elektroprivreda BiH dodijeljen status javnog opskrbljivača i utvrđena obveza pružanja javne/univerzalne usluge opskrbe električnom energijom i usluge rezervnog opskrbljivača po ekonomski opravdanim, lako i jasno usporedivim i transparentnim cijenama, za koje je FERK dao suglasnost ili su utvrđene po metodologiji koju propisuje FERK, i Odluke o davanju suglasnosti JP-u Elektroprivreda BiH na prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge, broj 01-07-304-01/18 od 27.2.2018., kojom je FERK dao suglasnost JP-u Elektroprivreda BiH na prijedlog

cijene usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge, Vijeće je utvrdilo da je ispunjen uvjet iz članka 4. stavka (1) toč. d) i e) Uredbe o uvjetima za dodjelu državne potpore u obliku naknade za obavljanje i pružanje javnih usluga gospodarskim subjektima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa.

Dakle, Vijeće je u postupku utvrdilo da je temeljem navedenih odluka jasno utvrđen iznos naknade za pružanje javne usluge, te parametri za izračun, nadzor i praćenje korištenja naknade, kao i način na koji davatelj osigurava da ne dođe do prekomjerne naknade, odnosno da na tržištu Bosne i Hercegovine postoji FERK koji je, u skladu sa svojim zakonskim nadležnostima opisanim u točki 3.3 obrazloženja ovoga Rješenja, dužan osigurati transparentne i ravnopravne odnose između svih sudionika na tržištu i davati suglasnost na cijene usluge javnog opskrbljivača, koje moraju biti razumne i u skladu s parametrima utvrđenim Metodologijom za utvrđivanje cijena usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH, kako ne bi došlo do prekomjerne naknade.

Naime, čl. 13. i 21. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine propisano je da kupci iz kategorije kućanstva, mala poduzeća i komercijalni kupci imaju pravo biti opskrbljeni električnom energijom određene kvalitete po razumnim, lako i jasno usporedivim i transparentnim cijenama, te da je nadležnost FERK-a, uključujući nadzor tržišta električne energije, i davanje suglasnosti na cijene usluge javnog opskrbljivača nakon potpunog otvaranja tržišta električne energije. Člankom 20. Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača propisano je da javni opskrbljivač predlaže cijene usluge javnog opskrbljivača, po kojima isporučuje električnu energiju u sklopu univerzalne usluge u skladu s Metodologijom za utvrđivanje cijena usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH, na suglasnost FERK-u, kako je to opisano u točki 3.3. obrazloženja ovoga Rješenja. Također, u obrazloženju Odluke o davanju suglasnosti JP-u Elektroprivreda BiH na prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge, broj 01-07-304-01/18 od 27.2.2018., uz ostalo se navodi da je FERK dao suglasnost JP-u Elektroprivreda BiH na prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge koja je utvrđena na temelju Metodologije za utvrđivanje cijena usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH, odnosno planiranoj potrošnji aktivne električne energije i obračunske snage, kao i plana potrošnje prekomjerno preuzete reaktivne energije za kupce koji će se opskrbljivati u sklopu univerzalne usluge, te uzimajući u obzir ukupan trošak javnog opskrbljivača za opskrbu kupaca u sklopu univerzalne usluge na godišnjoj razini planiran u iznosu od 437,558 milijuna KM, kako je to opisano u točki 3.3. obrazloženja ovoga Rješenja.

S obzirom na prethodno navedeno, Vijeće je u postupku utvrdilo da JP Elektroprivreda BiH obavlja uslugu od općeg ekonomskog interesa u skladu s člankom 4. st. (1) i (2) Uredbe o uvjetima za dodjelu državne potpore u obliku naknade za obavljanje i pružanje javnih usluga gospodarskim subjektima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa, te je utvrdilo da je time ispunjen uvjet iz članka 137. stavka (1) točke c) podtočke 2) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH.

Prilikom ocjenjivanja je li u konkretnom slučaju ispunjen uvjet iz članka 137. stavka (1) točke d) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH, Vijeće je u svrhu usporedbe uzelo u obzir i odredbe točke 3.2. podtočke d) Obavijesti Komisije (2008/C 155/02), kojom je propisano da za garanciju mora biti plaćena tržišno formirana cijena.

Naime, Vijeće je u postupku analizirao cjelokupnu dokumentaciju koja se odnosi na izdavanje garancije Federacije BiH i Sporazum o kreditnoj liniji, te je utvrdilo da Federacija BiH izdaje garanciju na fiksni iznos kredita od 613.990.000,00 eura, uvećano za kamatu i druge pripadajuće troškove prema Sporazumu o kreditnoj liniji na razdoblje od 20 godina, zatim da će JP Elektroprivreda BiH za preuzimanje rizika, prije izdavanja garancije u korist kreditora, Federaciji BiH odnosno u proračun FBiH, uz proviziju od 0,5% (na iznos garancije) za izdavanje garancije u iznosu od 8.032.916,50 KM, platiti i premiju rizika po stopi od 3,3 % (na iznos glavnice) u iznosu od 39.628.382,00 KM u skladu s Pravilnikom o pratećoj dokumentaciji i informacijama potrebnim u proceduri donošenja odluke o izdavanju garancije Federacije BiH i postotku premije i provizije za izdavanje garancije, da se garancija aktivira u slučaju da JP Elektroprivreda BiH ne ispunji obveze nakon isteka police osiguranja agencije Sinasure koja pokriva kreditni rizik u prvih 15 godina kredita, te da je zbog nepostojanja odgovarajuće referentne vrijednosti za premije garancija na finansijskom tržištu Bosne i Hercegovine Federalno ministarstvo financija, u svojoj Metodologiji, dalo usporedbu ukupnog finansijskog troška garantiranog kredita, uključujući kamatnu stopu kredita i premiju garancije, s tržišnom cijenom sličnog kredita bez državne garancije na način propisan točkom 3.2. podtočkom d) Obavijesti Komisije (2008/C 155/02), koja glasi: "Ako se odgovarajuća referentna vrijednost za premije garancija ne može naći na finansijskim tržištima, ukupni finansijski trošak garantiranog zajma, uključujući kamatnu stopu zajma i premiju garancije, mora se usporediti s tržišnom cijenom sličnog zajma bez garancije".

Navedeno usporedbom Federalno ministarstvo financija pravilno je zaključilo da razlika između kamatnih stopa kredita bez garancije i kredita s državnom garancijom iznosi 0,7 % godišnje i kada se ona replicira na otplatni plan predmetnog kredita kod CEXIM banke, dobije se iznos od 89,38 milijuna KM, koji bi JP Elektroprivreda BiH trebala platiti na ime premije Federaciji BiH po tržišnoj cijeni, umjesto 47.661.298,50 KM koliko će platiti u skladu s Pravilnikom o pratećoj dokumentaciji i informacijama potrebnim u proceduri donošenja odluke o izdavanju garancije Federacije BiH i postotku premije i provizije za izdavanje garancije.

Međutim, shodno odredbama točke 3.2. podtočke d) Obavijesti Komisije (2008/C 155/02), kojom je propisano da se prilikom određivanja odgovarajuće tržišne cijene trebaju uzeti u obzir obilježja garancije i temeljnog zajma: iznos i trajanje transakcije; osiguranje koje daje zajmoprimatelj i druga iskustva koja utječu na procjenu stope naplate; vjerovatnost neizvršenja obveza zajmoprimatelja koja proizlazi iz njegove finansijske situacije, njegovog sektora djelatnosti i očekivanja, kao i drugih gospodarskih okolnosti, Vijeće je uzelo u obzir činjenicu da će JP Elektroprivreda BiH na ime premije police osiguranja agencije Sinasure platiti iznos od približno 92,3 milijuna KM, odnosno da će na ime sveukupnih naknada za garanciju Federacije BiH i policu osiguranja agencije Sinasure platiti iznos od oko 139,96 milijuna KM (ili 71,56 milijuna eura), te da će, osim naplate provizije i premije rizika, Federacija BiH u svrhu pokrića kreditnog rizika povezanog s izdavanjem predmetne garancije osigurati i druge instrumente za osiguranje, kao što su mjenice JP-a Elektroprivreda BiH i hipoteka prvog reda u korist Federacije BiH nad cjelokupnom imovinom projekta TE Tuzla - blok 7, kao i druge mjere koje imaju za cilj ublažiti rizike koji su povezani s garancijom, kako je to određeno čl. 4. i 6. Nacrta ugovora o izdavanju garancije između Federalnog ministarstva financija i JP-a Elektroprivreda BiH, a detaljnije opisano u točki 3.4. obrazloženja ovoga Rješenja.

Također, Vijeće je uzelo u obzir podatke iz bilanci stanja i uspjeha koji pokazuju da JP Elektroprivreda BiH posluje

pozitivno, s imovinom u visini od oko 3,4 milijarde KM, koja je najvećim dijelom (oko 88%) financirana iz vlastitih sredstava, i u kontinuitetu ostvaruje stabilne prihode od prodaje, koji su se u protekle tri godine prosječno kretali oko 1 milijarde KM (1.022.775.094 KM), te da je praktično bez zaduženja, kao i činjenicu da je u skladu s internom metodologijom, koja se temelji na Altmanovom modelu *Z-score* kojim se daje procjena kreditne sposobnosti Federalnog ministarstva financija, utvrđeno da JP Elektroprivreda BiH pokazuje visoku kreditnu sposobnost, odnosno nizak stupanj vjerojatnoće aktiviranja predmetne garancije, kako je to detaljnije opisano u točki 3.4. obrazloženja ovoga Rješenja.

Na kraju, Vijeće je uzelo u obzir da je Studija izvodivosti pokazala da je projekt likvidan u razdoblju izgradnje kao i u razdoblju rada, te da je zaključna preporuka iz Studije izvodivosti da treba započeti realizaciju projekta, vodeći računa o nužnosti poduzimanja svih predradnji za postizanje projektiranih finansijskih veličina.

Uzimajući u obzir sve prethodno navedeno, Vijeće je utvrdilo da je Federacija BiH u konkretnom slučaju poduzela sve potrebne mjere (naplatu premije i provizije rizika i instrumente osiguranja) za zaštitu od rizika izdavanja garancije, odnosno pravilno je procijenila da JP Elektroprivreda BiH pokazuje visoku kreditnu sposobnost, odnosno nizak stupanj vjerojatnoće aktiviranja predmetne garancije, te na taj način svela rizik izdavanja garancije na najmanju moguću mjeru.

Shodno navedenom, Vijeće je u postupku utvrdilo da je premija za predmetnu garanciju obračunata primjenom tržišnih načela u skladu s člankom 137. stavkom (1) točkom d) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH, odnosno da je za nju plaćena tržišno formirana cijena shodno točki 3.2. podtočki d) Obavijesti Komisije (2008/C 155/02).

Slijedom navedenog, Vijeće je u postupku utvrdilo da su u konkretnom slučaju kumulativno ispunjeni svi uvjeti iz članka 137. stavka (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH, da pojedinačna garancija Federacije BiH korisniku JP Elektroprivreda BiH za kreditno zaduženje u svrhu realizacije projekta "Izgradnja bloka 7-450 MW TE Tuzla" ne predstavlja instrument dodjele državne potpore, odnosno ne predstavlja državnu potporu u smislu članka 3. stavka (1) Zakona.

U skladu sa navedenim, Vijeće je odlučilo kao u izreci ovoga Rješenja.

Упута о правном лијеку:

Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dopuštena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovoga Rješenja.

Број УР/І 03-26-1-42-4/18
23. српња 2018. године
Источно Сарајево

Председатељ
Вјећа за државну потпору БиХ
Џелко Пештић, в. г.

АГЕНЦИЈА ЗА ДРЖАВНУ СЛУЖБУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

768

На основу члана 28. став 5. Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/06, 43/09, 8/10, 40/12 и 93/17) и члана 12. став (3) Правилника о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник

БиХ", бр. 62/10, 30/14 и 38/17), Агенција за државну службу Босне и Херцеговине, по службеној дужности, објављује

ПРЕГЛЕД ПОСТАВЉЕНИХ ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА ПО ИНТЕРНИМ ОГЛАСИМА ЗА ЈУЛИ 2018. ГОДИНЕ

I

1. Бранка Радовић, поставља се на радно мјесто шеф Одсека за планове и програме у Сектору за политике и планове, Министарство одбране БиХ, почев од 16.07.2018. године.
2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.
3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б4 платног разреда државних службеника.

II

1. Вилдана Ганија, поставља се на радно мјесто стручни савјетник за информациони систем персонала у Одсеку за управљање цивилним персоналом Сектора за управљање персоналом, Министарство одбране БиХ, почев од 16.07.2018. године.
2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.
3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б3 платног разреда државних службеника.

III

1. Наташа Сикимић, поставља се на радно мјесто стручни савјетник за илегалну имиграцију и трговину људима у Одсеку - НЦБ Интерпол Сектора за међународну оперативну полицијску сарадњу, Дирекција за координацију полицијских тијела БиХ, почев од 16.07.2018. године.
2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.
3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б3 платног разреда државних службеника.

IV

1. Амил Гачевић, поставља се на радно мјесто стручни савјетник за припреме и координацију планова, пројеката и извјештаја у Одсеку за истраживање и стратегије Сектора за стратешку анализу, процјене, планирање и ИТ подршку, Дирекција за координацију полицијских тијела БиХ, почев од 16.07.2018. године.
2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.
3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б3 платног разреда државних службеника.

V

1. Аида Шета-Чавчић, поставља се на радно мјесто стручни савјетник за координацију обуке у Одсеку за људске ресурсе и обуке Сектора за људске ресурсе, правне, финансијско-материјалне послове и управљање буџетом, Дирекција за координацију полицијских тијела БиХ, почев од 16.07.2018. године.
2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.
3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б3 платног разреда државних службеника.

VI

1. Елвис Розић, поставља се на радно мјесто стручни савјетник за координацију обуке у Одсеку за људске ресурсе и обуке Сектора за људске ресурсе, правне, финансијско-материјалне послове и управљање буџетом, Дирекција за координацију полицијских тијела БиХ, почев од 16.07.2018. године.